

Tolken in het onderwijs

Een blik vooruit

Deelkracht Kennisfestival – 3 juni 2026

Belinda van der Aa & Margot Willemsen

DSH 5-18 Tolkinzet op school

Wie zijn wij?

Projectteam:

Nadine de Rue

(Kentalis)

Julia Waanders

(Kentalis)

Margot Willemsen

(Kentalis)

Belinda van der Aa

(Auris)

Annemarie Kerkhoff

(Auris)

Klankbordgroep:

Ouders

Ambulant begeleiders/dienstverleners (Auris, Kentalis, Vitus Zuid, Viertaal)

Leraren

Tolken

Leerlingen en oud-leerlingen

Programma

- **Informatie project**
- **Resultaten: meerwaarde en knelpunten**
- **Ontwikkeling informatieproducten**
- **Samenvatting/conclusie**

Project 'Tolkinzet op school'

20% DSH leerlingen in regulier onderwijs maakt (soms) gebruik van een tolk
(inventarisatie Kentalis)

Verbeteren tolkinzet voor DSH leerlingen in regulier onderwijs

Tolkinzet in het onderwijs

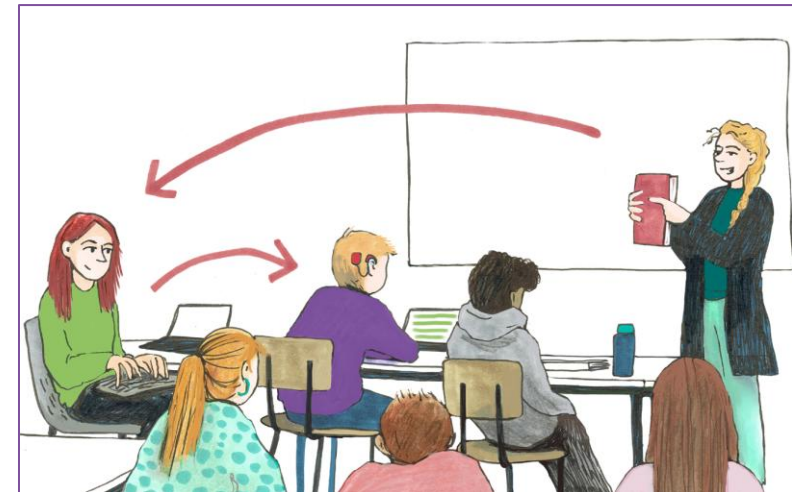
Soorten tolken:

- Tolk gebarentaal (NGT / NmG)
- Schrijftolk
- Combitolk

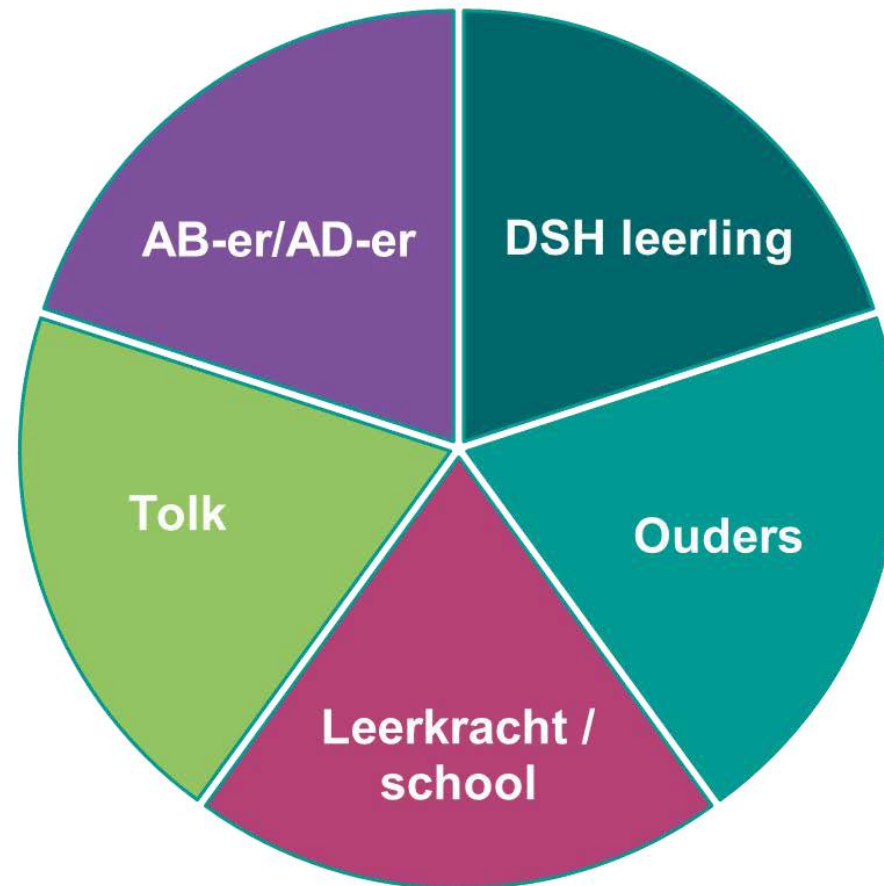
DSH-leerlingen in regulier onderwijs:

- po
- vo / mbo

Tolkinzet in het onderwijs

BETROKKENEN

Ophalen ervaringen en behoeften

In gesprek: Ouders, DSH (oud-)leerlingen, ambulant begeleiders, tolken, leraren

Thema's:

- Meerwaarde tolkinzet
- Knelpunten
- Informatiebehoefte
- Tips

Meerwaarde:

- 1. Toegankelijkheid
- 2. Connectie
- 3. Zelfvertrouwen
- 4. Meer energie

Knelpunten:

1. Verwachtingen
2. Proces op school
3. Tolken regelen
4. In de klas

Eindverslag focusgroepen

Tolken in onderwijs

Ervaringen uit de praktijk

Uitgebreid verslag van alle interviews met focusgroepen / individuen:

- Meerwaarde & Knelpunten
- Goede ervaringen & Aanbevelingen / tips

“Dat ze met de schrijftolk ineens alle gesprekjes van vriendinnen achter haar kon volgen en kon reageren.”

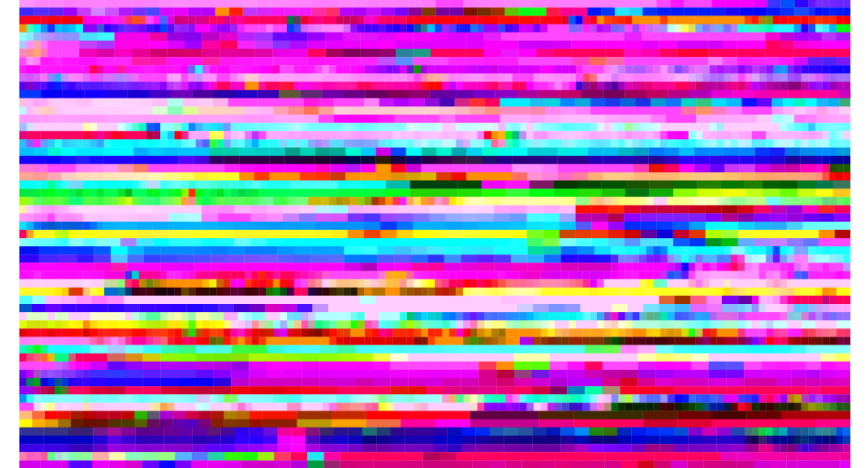
“Je krijgt een dagtaak erbij als ouder om alles te regelen en te organiseren.”

Informatieproducten

Informatieproducten

“Een website met alle informatie op één plek”

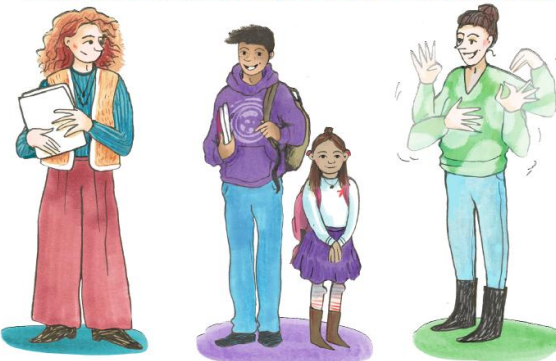

- **Voor leraren en scholen:** informatiefolders
- **Voor iedereen:** gesprekskader
- **Voor ouders en leerlingen:** stappenplan tolk aanvragen

Informatieproducten - informatiefolders

Folder voor het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en mbo

Een tolk in de klas!

Wat je als schoolleiding en ondersteuningsteam moet weten

Schoolleiding

Folder voor het basisonderwijs

Een tolk in de klas!

Wat jij als leerkracht moet weten

Primair Onderwijs

Folder voor het voortgezet onderwijs en mbo

Een tolk in de klas!

Wat jij als docent moet weten

Voortgezet onderwijs / mbo

Informatieproducten - Gesprekskaders

➤ po

➤ vo/mbo

Een tolk in de klas!

Gesprekskader inzet tolk voor DSH-leerling

Informatieproducten - Gesprekskaders

Primair onderwijs Gesprekskader inzet tolk voor DSH-leerling

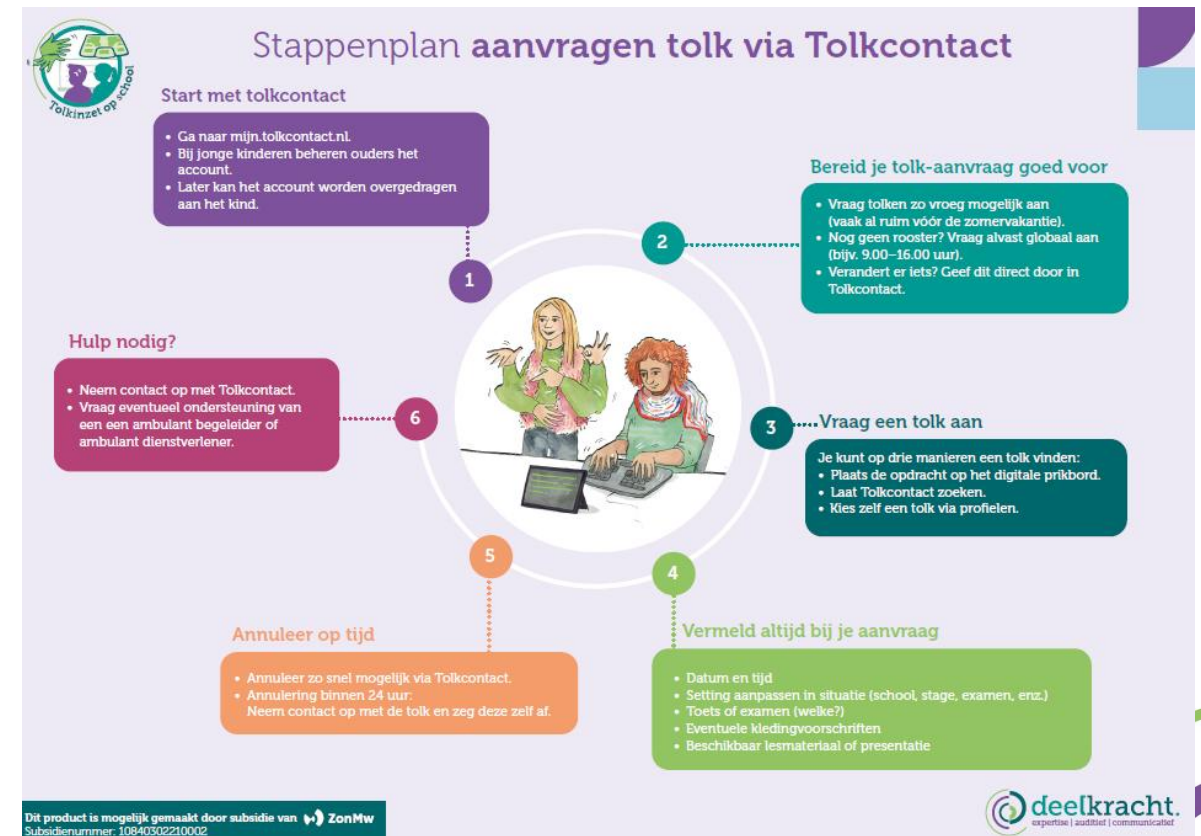
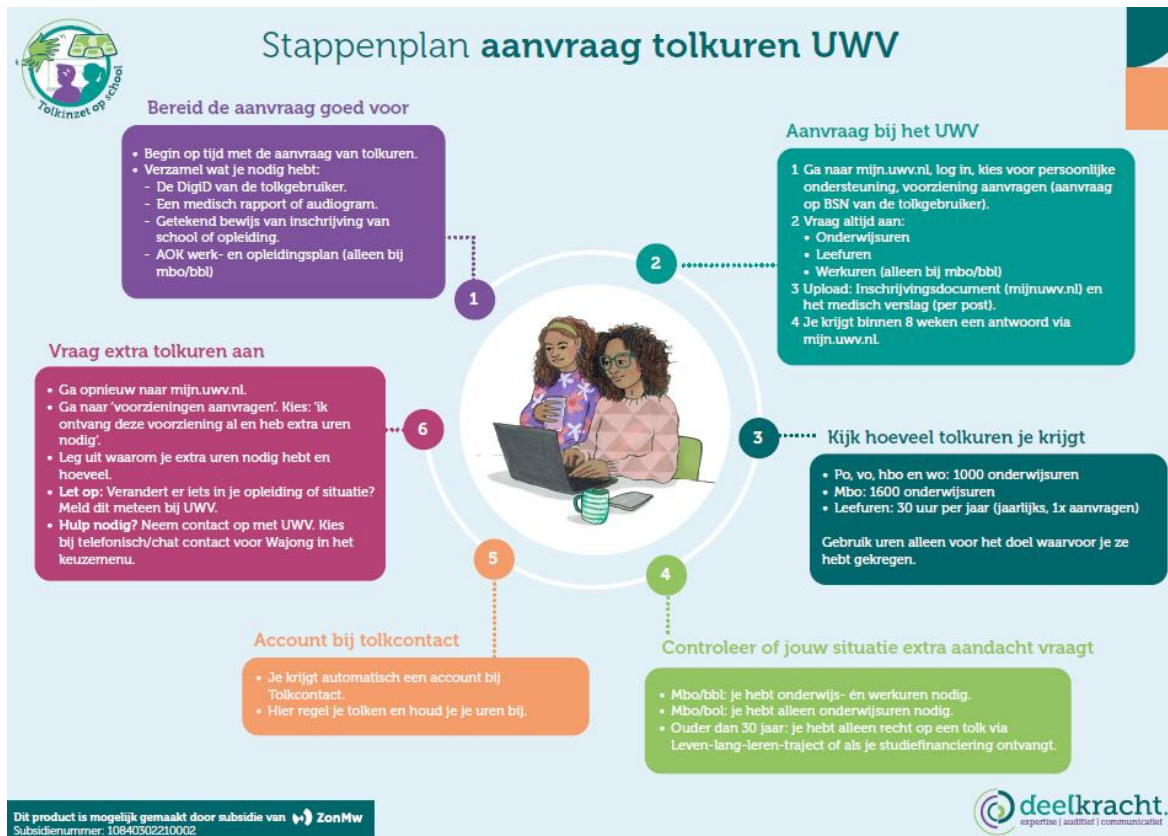
Praktische zaken - algemeen	Wie	Wanneer	Wat of hoe
Afzeggen door tolk / regelen vervanging			
Afzeggen door leerling/ouder (bijv. bij ziekte)			
Doorgeven speciale activiteiten (bijv. studiedagen / schooluitjes)			
Afspraken over wanneer er geen tolk aanwezig is/kan zijn			

Inzet tolk – situaties/lessen	Tolk: ja / nee	Soort tolk (NGT/NmG/Schrijftolk)	Opmerking
instructie:			
- grote groep			
- kleine groep			
- individueel			
Samenwerken:			
- werken in tweetallen			
- groepswerk			
Pauzes			
-			
Onderwijsactiviteiten buiten school (bijv. schoolreis, bezoek museum):			
- schoolreis			
- sportdag			
-			
-			

Een tolk in de klas!

Informatieproducten - Stappenplan

+ uitgebreide beschrijvingen als los document

In een notendop

➤ Tolkinzet in het onderwijs zeer waardevol, maar

➤ Knelpunten

- Randvoorwaarden (samenwerking / kennis / weerstand)
- Gebarenvaardigheid leerlingen

➤ Oplossingen in afstemming en in informatievoorziening

Take home message

Meer weten?

Aanmelden nieuwsbrief:

Mail naar: ju.waanders@kentalis.nl (Julia Waanders)

Of kijk op:

www.deelkracht.nl/projecten/tolken

www.deelkracht.nl/producten/informatiefolders-en-stappenplan-tolkinzet-op-school/

Bedankt voor jullie aandacht!

Vragen/opmerkingen? Mail naar:

Nadine de Rue – n.derue@kentalis.nl

Belinda van der Aa – b.vd.aa@auris.nl

www.deelkracht.nl